

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj V.

V sredo 31. Sušca 1847.

List 13.

Gostija v Ljutomérskim gradu.

(Po Vehovaru.)

U Ljutomérskim gradu gostija zlo hrupí,
Iz rók gré kupa *) v róke tri dni in tri noči;
Tri dni in tri noči — oj Vuzma **) sveti čas!
Četertk je jutri vélki — polnóč je blizo nas.

Stražán stoji pred durmi, mož sive starosti,
Poslušá divje drétnje, strahota ga obleti:
„Četertk je jutri vélki! — začne se britki čas,
Ko na drevésu Kriša Bog Sin odkupi nas!“

Stražán tak toži stari, pobožniga duhá,
Zdihuje, joka, moli takó iz dna serca;
Al v pivnici krik zlobni zijáti ne nehá,
In noč odgovor kupam zvonečim tiha dá.

„Opomnim nej gospódo!“ — stražán tak govori —
„Dolžnosti svete, v vinu de se jim ne vtopi.“
In v pivnico gré doli ter prav' s pohlevnostjo:
Oj gospod vitez, hlapcu nej ne zamerijo:

„Četertk je jutri vélki, čas grozne žalosti,
Ko vse kersanstvo moli v serca spokórnosti,
Zaljujejo zvonovi, in jutri slednjikrat
Nas hočejo k pokori se opominjevat.“

„Ti tudi mi omolkni, prevzétui hlapec ti,
Nar veči dajte kupo, nej v nji se mi vtopi!“
Tak vitez zagromí, se zasméja družba vsa
In s silnoglasnim krikam pohvali verlo ga.

„Zvoniti pred se mora v zvoniku grada še,
Kot kupe opustimo! — napi, o hlinjenc se!“
Na tla se zverne starček, stemnijo se mu oči,
Pa zdi se še, de móli: „Gospod! ne sod' jih ti.“

Zdaj zadóni počasno glas ure polnoči;
Kot blisk svetloba vgasne, na kúp se klet zvalí,
Iz sodov se iztéka tak kot pepel žareč,
Pijance vse pokóplje zdaj oginj plamenéč.

In ko Zveličar vstane, s gor in dolin hromí
Zvonovov glas pojéči, de vse se veselí; —
Alj viditi na gradu zvonika ni biló,
Strahóte znamenje stoji zid gól samó.

V Gradcu 22. Sušca.

Mihovil Golob, modroslovec.

Dober svét kmetovavcam.

Kakošne so le letašne ozimine žita po svetu?
Po krajski gorenski strani so reži zlo pognjite

*) Kupa ali kozarc. **) Vuzem ali velika noč.

in mrežaste; pšenicam in deteljam pa ni kej kvare, razun de so jih semtertje miši gerdo pre-orale, kakor de bi bile imele terd boj med seboj. Kar je sneg odlezel, dela srež po več krajih veliko škodo. Ali je kej pomagati?

Dokler zemlja zmerzuje in se njive ne posušé, se srež ne da vstaviti, pa od njega storjena škoda se popravi že nekoliko. Berž ko se njive osušé, jih proti večeru dobro povali, de pertisneš spet nazaj perzdignjeno zemljo, de se perst zgosti okoli žitnih koreninic, in de se kepice po njivah potarejo in poravnajo. Ljubi kmetovavci! vi ne verjamete, kako koristno de je to, pa le ubogajte, in gotovo nam boste vedli hvalo.

Povalíte terdo tudi detelje s teškim valjerjem, kér detelja že sicer krepko in zgošeno zemljo ljubi. Po nemških deželah imajo železne valjerje in veliko hvalo ženó, kako de so koristni. Ravno tako je tudi práv dobro, vsejane jare žita povaliti, kakor oves, ječmen in prosó, tako tudi lan, nekej zató, de se njiva bolj poravná in kepe potarejo, še bolj pa zató, de se iz vsejanih zernic pognane cimice ložej zemlje poprimejo in berž rejo iz nje sesájo. Sej vidimo, de vertnarji tudi takó ravnajo. Vertnar vseje danes salato, kapus, ohrovt ali kake cvetlice, gredico z nogami pohodi ali s kako dilico terdo potrepljá, in pojutrišnjim bóde že seme iz zemlje, in v kratkim je gredica že zelena, kar bi se tako berž ne zgodilo, če bi seme v rahli persti ležalo.

Letašnji dolgi stari sneg je kmetovavcam zlo glave belil, gerdo so ga že gledali, in nekteri so ga bili jeli posejati koj v začetku Sušca, pa njih pridnost je bila prezgodna. Ako bi taciga mraza ne bilo, de bi ne bila burja takó brila, bi bili že práv opravili; takó pa so si še nekoliko škode naredili, kér je po prekopnjah srež žita tergal in kér je burja perzdignjene koreninice posušila in njive obrila, de so vse rujave.

Sneg posejevati je takrat koristno, kadar mraza ni, in kadar je zemlja pod snegam odtajana, sicer je pa bolje, de so njive s snegam odete. Gorenski stari in skušeni kmetovavci pravijo, de pred sv. Gregorjem sneg le per miru pusti, po